

AZƏRBAYCAN DİLİ

FƏNNİ ÜZRƏ ELEKTRON DƏRS VƏSAİTİ

I. Fonetika

14. Vurğu

14. Vurğu

Sözdə hecalardan birinin o birinə (və ya o birilərinə) nisbətən qüvvətli tələffüzünə vurğu deyilir.

Üzərinə vurğu düşən heca vurğulu heca adlanır.

Azərbaycan dilində vurğulu hecanın saiti vurğusuz hecalardakı saitlərdən iki əlaməti ilə fərqlənir:

1.yüksək səs tonuna malik olması ilə

2.qüvvətli deyilməsinə görə

Azərbaycan dilində vurğu çox zaman sözün axırındakı hecasının üzərinə düşür.

Kita'b, şəki'l, geyi'm

Əvvəlinci hecalarında vurğusu olan sözlər də var.

Tra'ktor, komba'ynçı, ko'smos

I.Fonetika

15. Heca

● 15. Heca

Tələffüz zamanı sözlərin asanlıqla bölünə bilən hissəsinə **heca** deyilir

I.Fonetika

16. Fonetik təhlil

• 16. Fonetik təhlil

Sözün
səs və
hərflər
tərkibi

Palıd
[palıt]
5 səs, 5
hərflər

Zəif
[zəyif]
5 səs, 4
hərflər

Sözün
hecaları və
vurğusu

pa – lı'd
zə – i'f
2 hecadan
ibarətdir.
Vurğusu son
hecanın
üzərinə düşür

Sait səslərin növləri

- **Palıd**
 - [a] qalın, açıq, dodaqlanmayan sait
 - [ɪ] qalın, qapalı, dodaqlanmayan sait
- **Zəif**
 - [ə] incə, açıq, dodaqlanmayan sait
 - [ɪ] incə, qapalı, dodaqlanmayan sait

Samit səslərin
növləri

- **Palıd**
 - [p] –kar
 - [l] – cingilti
 - [t] – kar
- **Zəif**
 - [z] – cingilti
 - [y] – cingilti
 - [f] – kar